EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.7.2017
COM(2017) 395 final

2017/0170 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

lyhytaikaista oleskelua koskevasta viisumivapaudesta tehdyn Euroopan yhteisön ja Bahaman liittovaltion välisen sopimuksen muuttamista koskevan Euroopan unionin ja Bahaman liittovaltion välisen sopimuksen allekirjoittamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Kesäkuun 26 päivänä 2013 annetulla asetuksella (EU) N:o 610/2013[1], jäljempänä ’Schengenin rajasäännöstön muutos’, muutettiin Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehtyä yleissopimusta[2] (Schengenin yleissopimus), asetusta (EY) N:o 562/2006[3] (Schengenin rajasäännöstö) ja asetusta (EY) N:o 810/2009[4] (viisumisäännöstö). Lisäksi siinä muun muassa määriteltiin uudelleen kolmansien maiden kansalaisiin Schengen-alueella sovellettavan lyhytaikaisen oleskelun käsite. Asetuksen mukaan 18. lokakuuta 2013 alkaen sellaisten kolmansien maiden kansalaisten, jotka aikovat matkustaa Schengen-alueelle lyhytaikaista oleskelua varten, riippumatta siitä, vaaditaanko heiltä viisumia vai ei, sallitun oleskelun enimmäiskestoksi määritellään ”90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana”. Uusi määritelmä on tarkempi kuin aiempi, 18. lokakuuta 2013 asti voimassa ollut määritelmä (”kolme kuukautta minkä hyvänsä kuuden kuukauden jakson aikana ensimmäisestä maahantulosta”), koska nyt kesto määritetään kuukausien sijaan päivinä. Lisäksi määritelmästä on poistettu ilmaus ”ensimmäisestä maahantulosta”, joka aiheutti monia epävarmuustekijöitä ja kysymyksiä.

Schengenin rajasäännöstön muutoksella on tehty kaikki tarvittavat muutokset EU:n viisumi- ja rajasäännöstöön eli Schengenin yleissopimukseen, Schengenin rajasäännöstöön, viisumisäännöstöön ja asetukseen (EY) N:o 539/2001[5]. Lyhytaikaisen oleskelun käsite sisältyy kuitenkin myös Euroopan unionin tekemiin kansainvälisiin sopimuksiin. Antigua ja Barbudan[6], Bahaman[7], Barbadosin[8], Brasilian[9], Mauritiuksen[10], Saint Kitts ja Nevisin[11] sekä Seychellien[12] kanssa tehdyissä viisumivapaussopimuksissa viitataan edelleen vanhaan määritelmään (”kolmen kuukauden ajan ensimmäistä maan alueelle tulon päivää seuraavien kuuden kuukauden aikana”[13]) määriteltäessä viisumivapaan oleskelun kestoa.

Komissio hyväksyi 16. heinäkuuta 2014 suosituksen neuvoston päätökseksi luvan antamisesta neuvottelujen aloittamiseen Euroopan unionin ja edellä mainittujen maiden välillä tehtyjen lyhytaikaista oleskelua koskevien viisumivapaussopimusten muuttamiseksi[14]. Neuvosto hyväksyi päätöksen 9. lokakuuta 2014[15]. Tarkoituksena oli ottaa näiden seitsemän maan kanssa tehdyissä sopimuksissa käyttöön uusi lyhytaikaisen oleskelun määritelmä, josta

---

1 EUVL L 182, 29.6.2013, s. 1.
2 EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.
3 EUVL L 105, 13.4.2006, s. 1.
4 EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1.
5 EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1.
6 EUVL L 169, 30.6.2009, s. 3.
7 EUVL L 169, 30.6.2009, s. 24.
8 EUVL L 169, 30.6.2009, s. 10.
9 Brasilian kanssa EU on tehnyt kaksi sopimusta. Toinen koskee tavallisen passin haltijoita (EUVL L 255, 21.9.2012, s. 4) ja toinen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoita (EUVL L 66, 12.3.2011, s. 2).
10 EUVL L 169, 30.6.2009, s. 17.
11 EUVL L 169, 30.6.2009, s. 38.
12 EUVL L 169, 30.6.2009, s. 31.
13 Ks. sopimusten artiklat ”Tarkoitus” ja ”Oleskelun kesto”.
14 COM(2014) 468 final.
15 Neuvoston 9 päivänä lokakuuta 2014 antama päätös, joka koskee luvan antamista komissiolle aloittaa neuvottelut Euroopan unionin/yhteisön sekä Antigua ja Barbudan, Bahaman liittovaltion, Barbadosin, Brasilian liittotasavallan, Mauritiuksen tasavallan, Saint Kittsin ja Nevisin federaation ja Seychellien tasavallan kanssa tehtyjen lyhytaikaista oleskelua koskevien viisumivapaussopimusten muuttamiseksi.

säädetään Schengenin rajasäännöstön muutoksessa. Lisäksi lyhytaikaisen oleskelun määritteleminen viisumivapaussopimuksissa *päivinä* eikä *kuukausina* on helpompi tarkistaa ja laskea sähköisesti ja/tai tietotekniikan avulla, joten se sopii paremmin käytettäväksi keskitetyissä rajavalvontajärjestelmissä, kuten ehdotetussa rajanylitystietojärjestelmässä (EES)[16].

Neuvoston luvan saatuaan komissio aloitti neuvottelut kyseisten seitsemän maan (Antigua ja Barbuda, Bahama, Barbados, Brasilia, Mauritius, Saint Kitts ja Nevis ja Seychellit) kanssa tehtyjen viisumivapaussopimusten muuttamisesta.

Neuvottelut Bahaman liittovaltion kanssa saatiin menestyksekkäästi päätökseen, kun muutossopimus parafoitiin 30. elokuuta 2016. Osapuolet ovat sopineet lyhytaikaisen oleskelun uuden määritelmän ottamisesta käyttöön EU:n ja Bahaman välisen viisumivapaussopimuksen kaikissa osissa. Lisäksi sopimus sisältää muutoksia muutamiin teknisiin yksityiskohtiin (ks. jäljempänä), mutta näillä muutoksilla ei ole merkitystä matkustajan kannalta.

Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin erityistilanne otetaan huomioon sopimuksen johdanto-osassa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Molempien sopimuspuolten on hyväksyttävä sopimus omia menettelyjään noudattaen. Unionin osalta tämä edellyttää neuvoston päätöksiä sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä.

Tämä ehdotus esitetään neuvostolle, jotta se antaisi valtuutuksen Euroopan yhteisön ja Bahaman liittovaltion välillä tehdyn lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen muuttamisesta tehtävän sopimuksen allekirjoittamiseen.

Kun käyttöön otetaan lyhytaikaisen oleskelun uusi, Schengenin rajasäännöstön muutoksen mukainen määritelmä, jonka perusteella lyhytaikaisen oleskelun käsitteen tulkinta on selkeää, sopimuksella varmistetaan oikeudellinen johdonmukaisuus sekä jäsenvaltioiden välinen yhdenmukaisuus.

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 77 artiklan 2 kohdan a alakohta yhdessä sen 218 artiklan kanssa.

Niiden neljän valtion osalta, jotka osallistuvat Schengenin säännöstön ja yhteisen viisumipolitiikan täytäntöönpanoon, unionilla ei ole toimivaltaa muuttaa viisumivapaussopimuksia, jotka sitovat kyseisiä valtioita. Jotta voidaan varmistaa yhdenmukainen lähestymistapa Schengen-alueella sallitun oleskelun kestoa koskeviin säännöksiin ja niiden yhdenmukainen täytäntöönpano, sopimukseen sisällytetään yhteinen julistus, jossa todetaan, että toisaalta Bahaman ja toisaalta Islannin, Liechtensteinin, Norjan ja Sveitsin on suotavaa muuttaa voimassa olevia kahdenvälisiä viisumivapaussopimuksiaan vastaavasti.

[16] COM(2016)194 final.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Jos yksi kansainvälisen sopimuksen sopimuspuolista on Euroopan unioni, jäsenvaltiot eivät voi itse panna mitään tällaisen sopimuksen muutosta täytäntöön. Viisumivapaussopimuksen Bahaman kanssa on tehnyt Euroopan unioni. Siksi tarvitaan unionin tason toimia.

Lisäksi jos jäsenvaltiot tekisivät viisumivapaussopimuksia, se vaikuttaisi unionin säännöstöön viisumien alalla (SEUT-sopimuksen 3 artiklan 2 kohta).

- **Suhteellisuusperiaate**

Tässä ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen asetetun tavoitteen saavuttamiseksi eli Bahaman liittovaltion ja unionin välisen voimassa olevan viisumivapaussopimuksen muuttamiseksi.

3. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotus ei aiheuta lisäkustannuksia EU:n talousarvioon.

4. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Neuvosto antoi 9. lokakuuta 2014 neuvotteluohjeet, joissa valtuutettiin komissio aloittamaan neuvottelut Bahaman liittovaltion kanssa osapuolten välisen viisumivapaussopimuksen muuttamiseksi. Jäsenvaltioille tiedotettiin neuvottelujen etenemisestä viisumityöryhmän kokouksissa.

5. LISÄTIEDOT

- **Neuvottelujen tulos**

Komissio katsoo, että neuvoston neuvotteluohjeissa asettamat tavoitteet on saavutettu ja että unioni voi hyväksyä sopimusluonnoksen.

Sopimuksen lopullinen sisältö on tiivistetysti seuraava:

a. Oleskelun kesto

Sopimuksessa määrätään Euroopan unionin ja Bahaman liittovaltion kansalaisten mahdollisuudesta matkustaa viisumivapaasti toisen sopimuspuolen alueelle enintään 90 päiväksi minkä tahansa 180 päivän jakson aikana (toisin kuin aiemmin enintään kolmen kuukauden ajaksi ensimmäistä maan alueelle tulon päivää seuraavien kuuden kuukauden aikana). Uutta määritelmää sovelletaan Euroopan unionin ja Bahaman liittovaltion välisen lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen kaikissa osissa.

b. Loppumääräys – sopimuksen soveltamisen keskeyttäminen (8 artiklan 4 kohta)

Sopimuksessa muutetaan 8 artiklan 4 kohdan viimeistä virkettä seuraavasti: ”Kun keskeyttämiseen johtaneet syyt lakkaavat olemasta voimassa, soveltamisen keskeyttäneen sopimuspuolen on ilmoitettava tästä välittömästi toiselle sopimuspuolelle ja jatkettava sopimuksen soveltamista.” Kun tekstiin lisätään sanat ”ja jatkettava sopimuksen soveltamista”, muutetussa sopimuksessa selvennetään, että viisumivapauden keskeyttäminen

lopetetaan tosiasiallisesti, jos keskeyttämiseen johtaneet syyt lakkaavat olemasta voimassa. Tältä osin muutoksella saatetaan Bahaman kanssa tehdyn viisumivapaussopimuksen sanamuoto yhdenmukaiseksi unionin vuosina 2015 ja 2016 allekirjoittamien kaikkien muiden viisumivapaussopimusten kanssa. Viisumityöryhmää kuultiin tästä muutoksesta 14. kesäkuuta 2016, eikä yksikään jäsenvaltio esittänyt vastalauseita.

c. Sanan *yhteisö* korvaaminen sanalla *unioni*

Lissabonin sopimuksen tultua voimaan 1. joulukuuta 2009 ainoastaan Euroopan unioni on oikeushenkilö. Nimitys ”Euroopan yhteisö” sisältyy kuitenkin edelleen kansainvälisiin sopimuksiin, jotka ovat tulleet voimaan ennen Lissabonin sopimusta, kuten Euroopan yhteisön ja Bahaman liittovaltion välinen lyhytaikaista oleskelua koskeva viisumivapaussopimus. Näin ollen muutossopimuksella korvataan ilmaisu *yhteisö* ilmaisulla *unioni* koko viisumivapaussopimuksessa.

d. Yhteiset julistukset

Sopimukseen on liitetty kaksi yhteistä julistusta, jotka koskevat

– sitä, miten 90 päivän ajanjakso minkä tahansa 180 päivän jakson aikana olisi määriteltävä; ja

– Islantia, Norjaa, Sveitsiä ja Liechtensteinia.

e. Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuudennen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen ratifiointimenettelyjen päätökseen saattamisesta. Jotta voidaan taata oikeusvarmuus ja jotta matkustajat ymmärtävät määräykset ja noudattavat niitä, tarvitaan riittävän pitkä siirtymäaika. Kuuden kuukauden määräaika sopimuksen ratifioinnin päätökseen saattamisen jälkeen mahdollistaa sen, että matkustajat voivat saattaa loppuun lyhytaikaiset oleskelut, jotka lasketaan vielä kokonaan vanhan määritelmän mukaisesti, ennen kuin uusi lyhytaikaisen oleskelun määritelmä ja sen takautuvasti tarkasteltava 180 päivän viitejakso tulee voimaan.

Muutossopimus ei vaikuta mihinkään muihin Euroopan yhteisön ja Bahaman liittovaltion välisen voimassa olevan lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen määräyksiin, ei myöskään sopimuksen alueelliseen soveltamisalaan.

6. PÄÄTELMÄT

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa, että neuvosto päättää sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja valtuuttaa puheenjohtajansa nimeämään yhden tai useamman henkilön, jolla on valtuudet allekirjoittaa sopimus unionin puolesta.

2017/0170 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

lyhytaikaista oleskelua koskevasta viisumivapaudesta tehdyn Euroopan yhteisön ja Bahaman liittovaltion välisen sopimuksen muuttamista koskevan Euroopan unionin ja Bahaman liittovaltion välisen sopimuksen allekirjoittamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan a alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 5 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto teki 30 päivänä marraskuuta 2009 tehdyllä päätöksellä Euroopan yhteisön ja Bahaman liittovaltion välisen lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen. Sopimuksessa määrätään Euroopan unionin ja Bahaman kansalaisten mahdollisuudesta matkustaa viisumivapaasti toisen sopimuspuolen alueelle ”enintään kolmeksi kuukaudeksi kuuden kuukauden aikana”.

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 610/2013[17] tehtiin horisontaalisia muutoksia unionin viisumi- ja rajasäännöstöön ja määriteltiin lyhytaikainen oleskelu siten, että se on enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

(3) Tämä uusi määritelmä olisi sisällytettävä unionin ja Bahaman liittovaltion väliseen lyhytaikaista oleskelua koskevaan viisumivapaussopimukseen, jotta lyhytaikaista oleskelua koskeva unionin järjestelmä voidaan saattaa täysin yhdenmukaiseksi.

(4) Neuvosto antoi 9 päivänä lokakuuta 2014 päätöksen luvan antamisesta komissiolle aloittaa neuvottelut sopimuksesta, jäljempänä ’sopimus’, jolla muutetaan Euroopan yhteisön ja Bahaman liittovaltion välistä lyhytaikaista oleskelua koskevaa viisumivapaussopimusta.

(5) Sopimuksesta Bahaman kanssa käydyt neuvottelut saatiin menestyksellisesti päätökseen, kun unionin ja Bahaman liittovaltion pääneuvottelijat parafoivat sopimuksen kirjeenvaihdolla 30 päivänä elokuuta 2016.

(6) Sopimus olisi allekirjoitettava, ja sopimukseen liitetyt julistukset olisi hyväksyttävä unionin puolesta.

[17] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 610/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 562/2006, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen, neuvoston asetusten (EY) N:o 1683/95 ja (EY) N:o 539/2001 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008 ja (EY) N:o 810/2009 muuttamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 1).

(7) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu neuvoston päätöksen 2000/365/EY[18] mukaisesti. Yhdistynyt kuningaskunta ei sen vuoksi osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

(8) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY[19] mukaisesti. Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Annetaan valtuutus allekirjoittaa lyhytaikaista oleskelua koskevasta viisumivapaudesta tehdyn Euroopan yhteisön ja Bahaman liittovaltion välisen sopimuksen muuttamista koskeva Euroopan unionin ja Bahaman liittovaltion välinen sopimus, jäljempänä ’sopimus’, unionin puolesta sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen.

Sopimuksen teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Hyväksytään unionin puolesta tähän päätökseen liitetyt julistukset.

3 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on oikeus allekirjoittaa sopimus unionin puolesta.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[18] Neuvoston päätös 2000/365/EY, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43).

[19] Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).